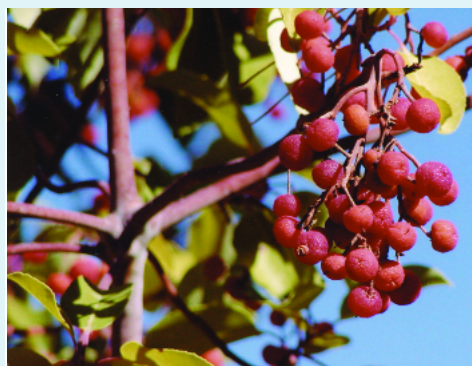

Γενικά Η αντρουκλιά (*Arbutus andrachne*, Άρβουτος η αδράχνη) ανήκει στην οικογένεια των Ερεικιδών (*Ericaceae*), η οποία περιλαμβάνει περίπου 125 γένη. Το γένος *Arbutus* περιλαμβάνει 11 είδη με εξάπλωση στη Δυτική Ευρώπη, σε περιοχές της Μεσογείου, νησιά του Ατλαντικού, δυτικές περιοχές της βορείου Αμερικής και στο Μεξικό. Από αυτά, τα δύο είδη, η *A. andrachne* (αντρουκλιά) και η *A. unedo* (κουμαριά) είναι ιθαγενή της Κύπρου.

Περιγραφή Η αντρουκλιά είναι αιθαλής θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους 3-5(-12) m, με πλατιά, ακανόνιστη κόμη. Έχει λείο, κόκκινο φλοιό ο οποίος απολεπίζεται το καλοκαίρι σε λεπτά φύλλα, αποκαλύπτοντας ένα ωχρό-γκριζωπό ή πρασινωπό εσωτερικό φλοιό. Τα φύλλα της είναι κατ' εναλλαγήν, απλά, δερματώδη, επιμήκως ωοειδή, 4-10x2-6 cm, συνήθως λειόχειλα, κάποτε πριονωτά, ιδιαίτερα σε νεαρούς βλαστούς, γυαλιστερά, σκουροπράσινα στην πάνω επιφάνεια, εμφανώς γλαυκά στην κάτω. Τα άνθη είναι λευκοπράσινα, σε βοτρυοειδείς ταξιανθίες,

Άνη αντρουκλιάς

Όριμοι καρποί αντρουκλιάς

κωδωνοειδή, και εμφανίζονται από το Μάρτιο μέχρι το Μάιο. Ο καρπός είναι κόκκινη έως πορτοκαλοκόκκινη ράγα, διαμέτρου 10-15 mm, εξωτερικά μη κοκκώδης, εδώδιμος, ο οποίος ωριμάζει από το τέλος Οκτωβρίου μέχρι το Δεκέμβριο.

Εξάπλωση - Ενδιαίτημα Η εξάπλωση της αντρουκλιάς αρχίζει από υψόμετρο 100 m και φθάνει μέχρι τα 1.500 m. Είναι πολύ κοινή στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές, όπως ο Ακάμας, η οροσειρά του Τροόδους, το Δάσος Λεμεσού και η οροσειρά του Πενταδακτύλου. Συνήθως απαντά σε δάση της τραχείας πεύκης, του κυπαρισσιού και του αοράτου, σε βραχώδεις ασβεστολιθικές και πυριγενείς πλαγιές. Είναι είδος της Ανατολικής Μεσογείου με εξάπλωση από την Αλβανία μέχρι την Παλαιστίνη, την Κριμαία και τον Καύκασο.

Ιστορικά στοιχεία - Χρήσεις Η αντρουκλιά ήταν γνωστή από αρχαιοτάτων χρόνων και αναφέρεται από το Θεόφραστο (*Φυτών Ιστορία 1,9,3, και 3,16,4*), με την ονομασία Ανδράχνη. Είναι πολύ κοσμητικός θάμνος ο οποίος δεν έχει χρησιμοποιηθεί στην Κύπρο όσο θα έπρεπε. Οι καρποί της είναι εδώδιμοι με γλυκιά αλλά στυφή γεύση. Αποτελούν μια πολύ καλή τροφή για τα πουλιά, ενώ χρησιμοποιείται και από τον άνθρωπο για την παρασκευή λικέρ. Το ξύλο της χρησιμοποιήθηκε πολύ στο παρελθόν για την κατασκευή καρεκλών και μικροαντικειμένων λόγω και του ελκυστικού κοκκινωπού χρώματός του. Επίσης χρησιμοποιείται ως καυσόξυλο, για την κατασκευή εκλεκτής ποιότητας ξυλανθράκων και για την παραγωγή υποστυλωμάτων των αμπελιών. Ευδοκμεί σε καλά στραγγιζόμενα, ελαφρά και γόνιμα εδάφη και πολλαπλασιάζεται εύκολα με σπέρματα.

Προστασία και Διαχείριση Η αντρουκλιά είναι πολύ κοινό είδος και απαντά κυρίως μέσα σε δασικές περιοχές και περιοχές οι οποίες είναι καλυμμένες με θαμνώδη βλάστηση. Αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο διάφορων τύπων οικοτόπων, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ), όπως για παράδειγμα τα μεσογειακά πευκοδάση με

ενδημικά είδη πεύκης της Μεσογείου, τα δάση του κυπαρισσιού, οι θαμνώνες και οι δασικές συστάδες της λατζιάς, οι δασικές συστάδες της δρυός και τα ενδημικά δάση της Μεσογείου με άρκευθους. Το μεγαλύτερο ποσοστό των υπό αναφορά οικοτόπων έχει συμπεριληφθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων *Natura 2000*. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται μόνιμα και η προστασία της αντροκλιάς. Πέραν από τη νομική προστασία, η αντροκλιά έχει την ικανότητα να πρεμνοβλαστώνει μετά από πυρκαγιά ή υλοτομία και έτσι αντέχει σε αυτές τις δυσμενείς επιδράσεις.

Αντροκλιά σε θαμνώδη μορφή

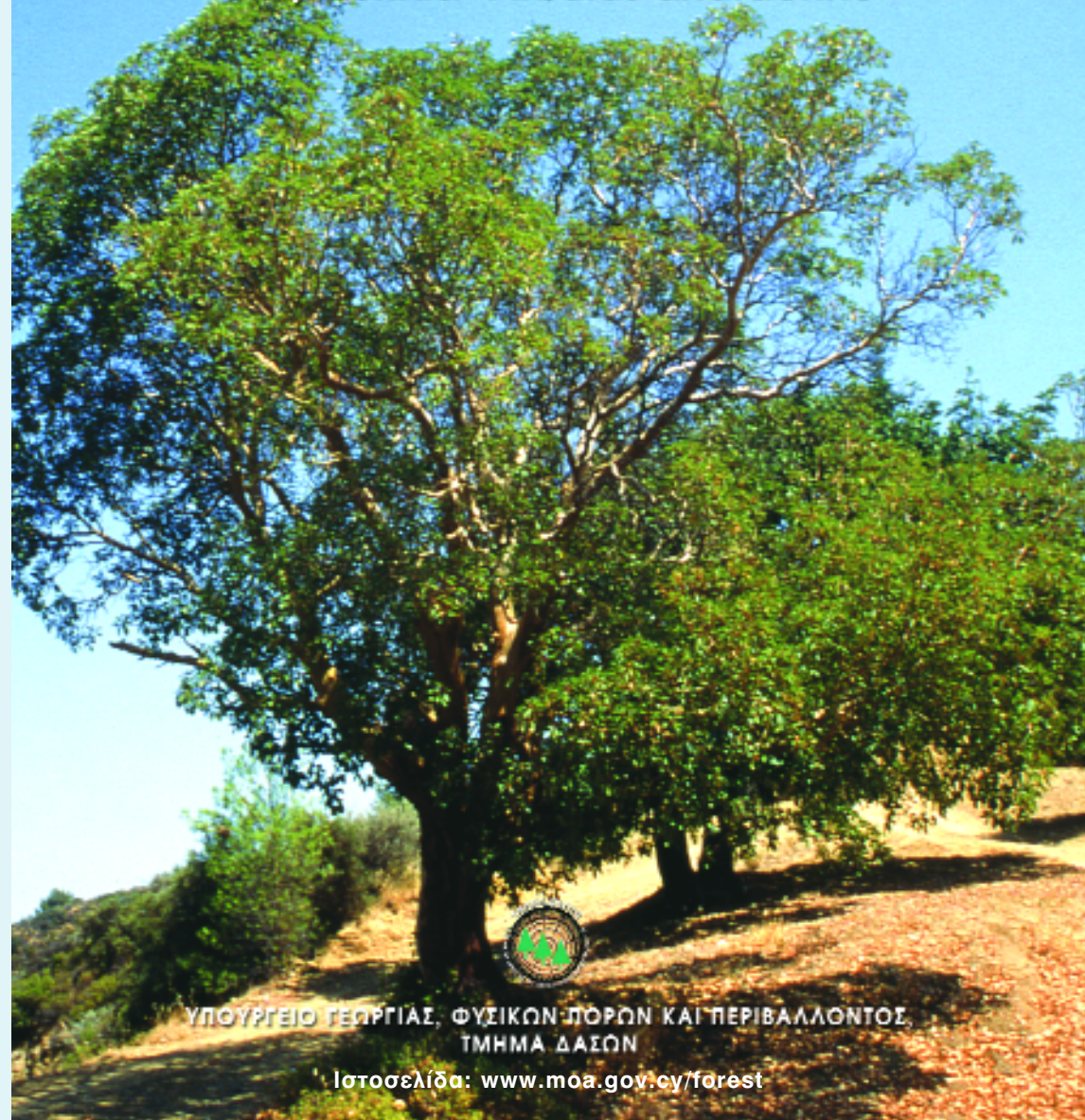

Γ.Τ.Π. 400/2006—10.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Δέντρο της Χρονιάς 2007

Αντροκλιά - Arbutus andrachne

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Ιστοσελίδα: www.moa.gov.cy/forest